

Møteinnkalling

Utvalg: FORMANNSKAPET
Møtested: Formannskapssalen, Marker rådhus
Møtedato: 25.08.2016
Tidspunkt: 17:00

Forfall meldes på tlf 69 81 05 00 eller post@marker.kommune.no , som sørger for innkalling av varamenn. Varamenn møter kun ved spesiell innkalling.

Saksnr. **Arkivsaksnr.**
 Innhold

PS 36/16	16/449 Godkjenning av protokoll
PS 37/16	16/447 Lønnsoppgjør 2016 - budsjettjustering
PS 38/16	16/456 Budsjett 2017 - Rammer driftsbudsjett, budsjett 2017
PS 39/16	16/159 Økonomisk oversikt pr 31.07.2016
PS 40/16	16/448 Justering budsjett - innsparing kr 1. million

Kjersti Nythe Nilsen
ordfører

Tove Kolstad Skadsheim
rådmann

Godkjenning av protokoll

Saknr.:	Utvalg	Møtedato
36/16	Formannskapet	25.08.2016

Protokoll fra formannskapsmøte 16.06.2016 godkjennes.

Lønnsoppgjør 2016 - budsjettjustering

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
37/16	Formannskapet	25.08.2016
/	Kommunestyret	

Rådmannens forslag til innstilling:

1. Driftsbudsjettet for 2016 justeres for årets lønnsoppgjør slik:

Virksomhet	Budsjetttrammer 2016	Lønnsoppgjør 2016	Nye budsjetttrammer 2016
Sentraladministrasjon	30 610 824	139 472	30 750 296
Marker skole	38 143 500	577 472	38 720 972
Grimsby barnehage	5 339 000	120 716	5 459 716
Familie og helse	20 108 426	178 275	20 286 701
Nav	4 156 500	20 629	4 177 129
Utviklingshemmede	7 890 150	124 988	8 015 138
Marker bo- og service	49 143 500	752 136	49 895 636
Forvaltn, drift og vedl.	18 305 487	179 891	18 485 378
Plan og miljø	2 654 150	24 763	2 678 913
Kultur og fritid	3 309 050	32 150	3 341 200
Bibliotek	1 160 200	4 872	1 165 072
Næring	852 450	9 699	862 149
Sum	181 673 237	2 165 063	183 838 300

2. Utgiften dekkes over «Reserverte bevilgninger» for lønnsoppjøret: 14900-1400-180

3. Obligatoriske budsjettskjemaer justeres tilsvarende vedtaket.

Bakgrunn:

I vedtatt driftsbudsjett for 2016 er det som tidligere år satt av et beløp for å dekke inn årets lønnsoppgjør. I budsjett 2016 var det satt av kr 4.722.321 til å dekke lønnsoppgjør 2016. Det faktiske lønnsoppjøret viser nå samlet justert reell årslønnsvirkning for 2016 tilsvarende kr 2.165.063.

Også i 2016 er det kjørt en simuleringsrapport fra kommunens lønssystem som viser nøyaktig kostnad pr ansvar og art. Dette gjør at den reelle lønnsøkningen som hver virksomhet har tilføres virksomhetene.

Dette fordeles slik på virksomhetene:

Virksomhet	Budsjettrammer 2016	Lønnsoppgjør 2016	Nye budsjettrammer 2016
Sentraladministrasjon	30 610 824	139 472	30 750 296
Marker skole	38 143 500	577 472	38 720 972
Grimsby barnehage	5 339 000	120 716	5 459 716
Familie og helse	20 108 426	178 275	20 286 701
Nav	4 156 500	20 629	4 177 129
Utviklingshemmede	7 890 150	124 988	8 015 138
Marker bo- og service	49 143 500	752 136	49 895 636
Forvaltn, drift og vedl.	18 305 487	179 891	18 485 378
Plan og miljø	2 654 150	24 763	2 678 913
Kultur og fritid	3 309 050	32 150	3 341 200
Bibliotek	1 160 200	4 872	1 165 072
Næring	852 450	9 699	862 149
Sum	181 673 237	2 165 063	183 838 300

Vurdering:

Bevilgning til å møte lønnsoppgjøret er gitt gjennom vedtatt budsjett, men da fordelingen ut på virksomhetene påvirker vedtatt netto driftsrammer og dermed endrer vedtatt obligatorisk budsjettskjema, legges saken frem for kommunestyret. Andelen pr virksomhet vil etter vedtaket blir fordelt på riktig art, ansvar og funksjon.

Budsjett 2017 - Rammer driftsbudsjett, budsjett 2017

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
38/16	Formannskapet	25.08.2016

Rådmannens forslag til vedtak:

Rådmannens forslag til foreløpige rammer for driftsbudsjett 2017:

Virksomhet	Beløp
Skatt og rammetilskudd	188 400 000
Bruk av eiendomsskatt	4 628 207
Politikk og utvalg	2 427 236
Administrasjon, fellesutgifter,	25 470 868
Kirker	3 669 000
Marker skole	36 643 500
Grimsby barnehage	5 100 000
Private barnehager	13 000 000
Familie og helse	20 108 426
Nav	4 396 500
Marker bo- og service og utviklingshemmede	57 333 650
Forvaltning drift og vedlikehold	17 705 487
Plan og miljø	2 354 150
Kultur, fritid og bibliotek	3 967 250
Næring	852 140
Totalsum	193 028 207

Etter at statsbudsjettet for 2017 er lagt frem, vurderer formannskapet rammene på nytt. Endelig rammetildeling foretas av kommunestyret i forbindelse med behandling av budsjett 2017.

Årsbudsjettet 2017 danner første året i økonomiplanperioden 2017-2020.

Bakgrunn:

Tallene er utarbeidet i løpet av sommeren og presentert og diskutert i ledergruppa 11.08.16. Det er fortsatt flere viktige tallstørrelser som er ukjente, blant annet utviklingen av arbeidsgivers andel av pensjonspremien, eventuelle økte utgifter til IKS'ene, utgifter til barn i andre barnehager og organisering av IKT i Marker kommune fra 2017.

Det er lagt inn betydelige innsparinger på virksomhetene i budsjetttrammene for 2017. Utgangspunktet for rammetildeling har vært budsjetttrammer 2016. Inntektene i form av skatt og rammetilskudd er redusert i 2017. Det er viktig å beholde realistiske rammer for virksomhetene, derfor er deler av eiendomsskatten anbefalt benyttet som en del av finansieringen av virksomhetene for 2017.

KS's Kostra-analyse av Marker kommune danner grunnlag for hvilke virksomheter som bør kunne redusere sin ramme, og hvilke virksomheter som bør tilføres ressurser. I økonomiplanperioden må det ses på ytterligere innsparinger og omfordeling av midler mellom virksomhetene.

Skatt og rammetilskudd:

Grunnlaget for inntektssiden er KS's prognosemodell. Forutsetningene som er lagt til grunn, er ingen befolkningsvekst.

Skatt	75 165 000
Sum rammetilskudd	123 235 000
Sum	198 400 000

Finanskostnader/inntekter:

Forutsetningene er et samlet låneopptak, inkludert Startlån på kr 18 millioner, som gir økte kostnader i form av renter og avdrag med til sammen kr 800.000. Reduserte renteinntekter med kr 200.000 på grunn av lavere rente, ikke avsatt utbytte i 2017 med kr 800.000. Eiendomsskatt er her holdt helt utenfor, men beregnes til kr 10 millioner for 2017.

Skatt	75 165 000
Sum rammetilskudd	123 235 000
Sum	198 400 000
Finanskostnader	10 000 000
Sum til fordeling	188 400 000

Politikk og utvalg:

Her videreføres budsjetttrammen fra 2016 med kr 2.427.236. Regnskap for 2015 viser kr 2.779.870, men med store ekstra utgifter i forbindelse med kommunereform.

Administrasjon, fellesutgifter:

I henhold til Kostra-analysen ligger Marker kommune lavt på utgifter til administrasjon. Dette gjenspeiler at vi på enkelte områder har manglende ressurser til for eksempel rutinebeskrivelser, internkontroll, HR osv. Det anbefales derfor å styrke administrasjonens budsjett for 2017 med kr 200.000 for å påbegynne en forbedring av dette.

Kirker:

Ingen endring i rammene fra 2015 og 2016.

Marker skole:

Budsjettrammen for 2017 er redusert med kr 1,5 millioner i forhold til budsjettet for 2016. Dette med utgangspunkt i demografiutviklingen over tid og KS sin Kostra-analyse.

For Marker skole vil dette bety følgende reduksjon av bemanningen:

1 pedagogstilling	kr 800.000
½ assistentstilling	kr 300.000
Drift:	kr 400.000

Konsekvensene vil være en reduksjon i voksentetthet og totallærerstyrking, samt negativ effekt i forhold til gruppeinndeling i skriftlige fag. Det er vanskelig å endre personalkabalen midt i et skoleår, så noe vil kunne få en halvårseffekt. Reduserte rammer vil videre innebære mindre opplæring/kurs og innkjøp av undervisningsmateriell.

Grimsby barnehage:

Rammen er redusert med kr 239.000 fra 2016, da det er færre barn i barnehagen, og ut fra regnskapsresultater de siste årene. Vi bruker i forhold til Kostra ikke mye penger på barnehage. Konsekvensene blir redusert innkjøp av leker og utstyr til barna, samt at utstyr til ansatte heller ikke kan prioriteres.

Private barnehager:

Rammen reduseres med kr 150.000 fra 2016 på bakgrunn av erfaringstall. Det vil si at ny ramme for 2017 blir kr 13.000.000.

Familie og helse:

Her viser Kostra-analysen at vi har høyt utgiftsnivå på barnevern, legetjenester og helsestasjon sammenliknet med andre. Det er gjort beregning på overføring av driften av legekantoret til fastlegene, slik som i andre kommuner. Beregningen viser at det er mulig å redusere utgiftene til virksomheten med kr 540.000. En overgang til privat legekantor vil etter virksomhetens utsagn forringe tjenestetilbudet til pasientene, ved at fastleger slutter og det blir vanskeligere å rekruttere nye leger. Marker kommune har i dag godt kvalifisert legepersonell, blant annet på grunn av kommunalt driftet legekantor. Administrasjonen anbefaler derfor at vi ikke gjør endringer i budsjett 2017 på dette området. Dette må eventuelt sees på senere i økonomiplanperioden. Det anbefales videre ikke å redusere helsestasjonstjenester eller barnevern.

Nav:

Kostra-analysen viser at Marker kommune har en høy andel langtidsmottakere av økonomisk sosialhjelp. Mange rapporter de senere årene har påpekt at høy bemanning gir lavere andel sosialhjelpsmottakere, da man får mer tid til og jobbe med den enkelte mottaker. Det foreslås derfor i første omgang å øke bemanningen med 40 % i 2017, en kostnad på kr 290.000. Videre anbefaler administrasjonen å avsette en del av integreringstilskuddet vi mottar til fond for å møte fremtidige utgifter til flyktninger.

Utviklingshemmede og Marker bo- og service:

SSB's befolkningsprognose viser at Marker kommune får følgende befolkningsutvikling for innbygger over 67 år frem mot 2030:

- For aldersgruppa 67-79 år forventes en relativt stabil situasjon frem til 2030 og deretter en jevn vekst.
- For aldersgruppa 80-89 år, vil det være en kraftig vekst frem til 2033 for deretter å flate ut. Man vil i 2033 ha nesten dobbelt så mange i aldersgruppen 80-89 år som det man har i dag.
- Aldersgruppa over 90 år, forventes å ligge relativt stabilt frem til 2030 før den deretter vokser kraftig frem til 2040.

Samlet viser dette at behovsprofilen for tjenesten vil endre seg gradvis gjennom hele perioden, og dette området vil måtte ta en stadig større andel av ressursene som kommunen har til rådighet. I følge Kostra har Marker kommune lave utgifter på området.

Budsjettrammen for 2017 er økt med kr 300.000. I dag selger Marker kommune 4 sykehjemsplasser til Trøgstad, noe som på sikt bør avvikles. Det foreslås en halv plass reduksjon i 2017 og resten i økonomiplanperioden. Virksomheten melder om behov for økte ressurser til fysioterapi, ergoterapi, sykehjemsløse, hjemmehjelp, avlastning/omsorgslønn/støttekontakt i budsjett 2017. Noe av dette kan løses innenfor eksisterende rammer, og noe ved å tilføre virksomheten ekstra midler.

Det foreslås ingen endringer innen avdeling for utviklingshemmede i 2017.

Forvaltning, drift og vedlikehold:

Marker kommune har et etterslep på vedlikehold, og KS-konsulent; Håvard Moe, stiller spørsmål om Marker kommune driver en hensiktsmessig formuesbevaring og formuesutvikling over tid med så lavt kostnadsnivå, eller om det blir slik fordi man ikke har råd til å gjennomføre nødvendig vedlikehold, oppgraderinger og utviklinger/nybygg. Rammen for 2017 er til tross for dette foreslått redusert med kr 600.000.

Plan og miljø:

Plan- og miljøkontoret er et interkommunal samarbeid der kostnadene er fordelt 50/35/15 på henholdsvis Marker, Aremark og Rømskog. Det er nettobudsjettet for kontoret som fremkommer i rammen, og det betyr at for hver krone vi reduserer i rammen, må det reduseres to kroner på kontorets budsjett, eventuelt det samme på inntektssiden.

600.000 synes vanskelig uten at det skal gå utover et fagområde, siden det i hovedsak kun er en ansatt pr fagområde, med unntak av landbruk. En stilling holdes foreløpig vakant på plan, men det ansees ikke mulig å holde denne ubesatt over lang tid.

Kultur, fritid og bibliotek:

Fra 01.09.2016 er bibliotek tillagt virksomhet Kultur og Fritid, og det er ansatt ny bibliotekar i 100 % stilling. I budsjettbehandlingen for 2016 fikk bibliotek kr 100.000 ekstra, og disse er fjernet i budsjettrammen for 2017.

Det foreslås en reduksjon av rammen for 2017 med kr 510.000. Kultursjef mener dette vil kunne ha følgende konsekvenser:

- Utgifter til kulturminner er redusert med kr 45.000, noe som vil gi mindre oppfølging/vedlikehold av kulturminner og færre utstillinger.
- Kinoen foreslås nedlagt, en innsparing på kr 16.000.

- Folkebadet foreslås nedlagt, innsparing kr 62.894. Besøkstallet her har gått jevnt nedover de siste årene.
- Frivillighetssentralen foreslås nedlagt, innsparing kr 129.816.
- Det foreslås redusert 50 % stilling på UKH. Ved en reduksjon her må en del av disse oppgavene fjernes eller flyttes til andre virksomheter. Det gjelder blant annet, den kulturelle skolesekken 9 trinn hvert år, 4 uker, MOT arbeid, MOT koordinator, teamsamlinger, lag og foreninger, foreldremøter, MOT arbeid i skolen, SLT gruppe, Natteravner osv.

Dette kan føre til et annet tjenestetilbud til våre innbyggere. Noen av kommuneplanens satsingsområder, som blant annet et rikt kulturliv, vil bli vanskeligere å gjennomføre med stadig lavere økonomiske rammer.

Næring:

Her er det lagt inn en merinntekt på kr 300.000. Dette forutsetter salg av administrative tjenester til Regionalpark Haldenkanalen og til andre kommuner. Innen området ligger også kommunens forpliktelser knyttet til Haldenkanalen, både til Kanalselskapet og til Vannområdet. Videre engasjement må i planperioden vurderes.

Vurdering:

Budsjett 2017 er stramt og tvinger virksomhetene til å tenke nytt og annerledes enn tidligere. Det er ikke tatt høyde for uforutsette utgifter. Om inntektssiden skulle endre seg i løpet av budsjettprosessen, anbefaler administrasjonen at dette overføres rammene til virksomhetene. Som tidligere nevnt har vi ikke tatt høyde for økte utgifter til IKS'ene, vi har ikke satt av penger til eventuelle økte IKT utgifter fra 2017, det er ikke satt av penger til kjøp av plasser i andre barnehager i andre kommuner også videre.

Administrasjonen ser ikke mange ytterligere muligheter for innsparing på budsjett 2017. En betydelig reduksjon i rammene, vil nødvendigvis bety reduksjon i antall årsverk og dette er en tidkrevende prosess.

Konklusjon:

Med en videreføring av rammen for 2016, justert for lønnsoppgjør og endrede finanskostnader, forutsatt ikke bruk av eiendomsskatt i drift, var utgangspunktet en innsparing på 10 mill. Dette anser ikke rådmannen forsvarlig i form av innsparing over ett år. Det foretas vesentlige reduksjoner på de fleste virksomheter, med de konsekvenser som beskrives. Likevel oppnås ikke en reduksjon på mer enn halvparten av behovet. Rådmannen anbefaler derfor at deler av eiendomsskatten benyttes til å dekke driftsutgiftene, men likevel slik at over halvparten kan avsettes til fond.

Økonomisk oversikt pr 31.07.2016

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
39/16	Formannskapet	25.08.2016

Rådmannens forslag til vedtak:

Økonomisk oversikt pr. 31.07.2016 tas til orientering.

Vurdering:

Virksomhetene fikk i budsjett 2016 tildelt en ramme på total kr 192.475 mill. På inntektssiden er prognoseresultatene fra KS brukt som grunnlag, med en justering på befolkningsvekst og redusert skatteanslag.

Rammene til virksomhetene for 2016 er en videreføring av rammer gitt i 2015, med justering på noen av virksomhetene, slik at vi har mer reelle budsjetter. Dette gjelder spesielt virksomhet familie og helse.

Selv om rammene for flere av virksomhetene oppleves trange, viser regnskapet for 2015 at det er mulig å holde budsjettet. Det skal dekkes inn et underskudd fra 2014 på kr 3.163.168,24 og i tillegg spares kr 1 mill. i 2016. Det er derfor spesielt viktig å holde fokus på økonomi og budsjettkontroll.

Konklusjon:

Marker kommunes økonomiske situasjon er krevende. Alle virksomhetene har fokus på innsparingstiltak og alle utgifter og nye ansettelses vurderes nøye av alle virksomhetsledere i samarbeid med rådmann. Likviditeten til Marker kommune er fortsatt tilfredsstillende.

Justering budsjett - innsparing kr 1. million

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
40/16	Formannskapet	25.08.2016
/	Kommunestyret	

Rådmannens forslag til innstilling:

1. Driftsbudsjettet for 2016 justeres for følgende i henhold til innsparinger på kr 1 million:

Virksomhet	Budsjettrammer	Innsparinger	Ny budsjettramme
	2016	2016	2016
Sentraladministrasjon	30 610 824	100 000	30 510 824
Marker skole	38 143 500	300 000	37 843 500
Grimsby barnehage	5 339 000	100 000	5 239 000
Familie og helse	20 108 426	25 000	20 083 426
Nav	4 156 500	25 000	4 131 500
Utviklingshemmede	7 890 150	25 000	7 865 150
Marker bo- og servicesenter	48 143 500	25 000	48 118 500
Forvaltning, drift og vedlikehold	18 305 487	300 000	18 005 487
Plan og miljø	2 654 150	25 000	2 629 150
Kultur og fritid	3 309 050	25 000	3 284 050
Bibliotek	1 160 200	25 000	1 135 200
Næring	852 450	25 000	827 450
Sum	180 673 237	1 000 000	179 673 237

2. Kr 1 million settes av til disposisjonsfond: 15400 – 9400 – 880

3. Obligatoriske budsjettskjemaer justeres tilsvarende vedtaket.

Bakgrunn:

I forbindelse med budsjettbehandling for budsjett 2016, sak 90/15, ble det gjort følgende vedtak: “Administrasjonen bes jobbe mot en innsparing i 2016 på 1 million kroner, som tilsvarer den del av eiendomsskatten som brukes på drift, slik at kommunestyret har en mulighet til å sette dette av til fond ved avleggelse av regnskap for 2016.”

Administrasjonen forslår da følgende innsparinger på virksomhetene:

Virksomhet	Budsjettrammer	Innsparinger	Ny budsjettramme
------------	----------------	--------------	------------------

	2016	2016	2016
Sentraladministrasjon	30 610 824	100 000	30 510 824
Marker skole	38 143 500	300 000	37 843 500
Grimsby barnehage	5 339 000	100 000	5 239 000
Familie og helse	20 108 426	25 000	20 083 426
Nav	4 156 500	25 000	4 131 500
Utviklingshemmede	7 890 150	25 000	7 865 150
Marker bo- og servicesenter	48 143 500	25 000	48 118 500
Forvaltning, drift og vedlikehold	18 305 487	300 000	18 005 487
Plan og miljø	2 654 150	25 000	2 629 150
Kultur og fritid	3 309 050	25 000	3 284 050
Bibliotek	1 160 200	25 000	1 135 200
Næring	852 450	25 000	827 450
Sum	180 673 237	1 000 000	179 673 237

Vurdering:

I henhold til vedtak i sak 90/15 i kommunestyret den 15.12.15, følges dette opp av administrasjonen som foreslår innsparinger på alle virksomheter. Forslag til innsparing er foretatt ut fra en helhetsvurdering av resultatene på virksomhetene pr 31..07.16 og i samråd med alle virksomhetslederne.